

Pròleg

Quin batxillerat necessitem?

Aquesta és la qüestió a la qual vol donar resposta el llibre que teniu a les mans. Tenim una realitat social, cultural, econòmica i tecnològica molt diferent d'aquella que va inspirar el model actual de batxillerat.

Redissenyar el batxillerat és una tasca urgent per respondre a les noves demandes i reptes educatius de la nostra societat. És impossible abordar un problema educatiu sense adonar-se que la solució està estretament lligada al reconeixement i anàlisi del context social i cultural. Tot lligant aquesta anàlisi al model de societat i persona a què s'aspira.

Una revolució tecnològica com l'actual sempre acaba sent també una transformació social i educativa. L'escola ha estat posada en crisi, en el sentit profund que té aquest terme en grec. És a dir decisió, tria, judici. Podem respondre a la crisi des de la por al canvi. Si ens aferrem a allò existent i ens neguem a canviar, s'obté una infantil sensació de seguretat en mig de les mutacions. Però, si educativament no avancem, no ens quedem pas allà mateix sinó que s'esdevé una situació regressiva, ja que el context no pararà d'avançar cada cop més.

Els temps de crisi que vivim són, doncs, el moment per avaluar on som i decidir on volem anar. És amb aquest objectiu que un grup d'especialistes i de professionals qualificats van ser convocats a exercir allò de positiu que té tota crisi: sospesar què continua tenint vigència i què no de l'herència rebuda i quins elements nous han de ser incorporats al batxillerat per respondre a les demandes que la societat actual té en el camp dels valors individuals i socials, en el camp del coneixement i en el camp de les habilitats i tècniques.

Plantejar-se, doncs, com ha de ser el batxillerat per acomplir la seva funció formadora en la nova societat que comencem a albirar. Una societat que no sabem definir però, en canvi, copsem quin batxillerat no volem. Això no és nou. La mateixa societat civil catalana, no pas l'Administració, el 1835 optimitzà la greu crisi social,

econòmica i política per dissenyar i posar en marxa un nou batxillerat que donà resposta a la revolució tecnològica que es vivia i que s'adequà així als nous valors del liberalisme i a les necessitats de la industrialització. Nogensmenys nosaltres protagonitzem també un gir històric de gran calat que ha posat en qüestió l'estructura i els continguts del batxillerat i de tota l'educació.

La iniciativa del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats, de la Societat Catalana de Pedagogia i, amb ella, l'Institut d'Estudis Catalans té per objectiu contribuir en aquesta reflexió col·lectiva per construir el batxillerat dels nostres temps, per construir un futur millor.

Josep GONZÁLEZ-AGÀPITO
President de la Secció de Filosofia i Ciències Socials
Institut d'Estudis Catalans